

Szétválasztják a szegedi nőgyógyászati klinikát és a kórodát?

(A Délmagyarország munkatársától.) A Kubinyi Pál távozásával megüresedett szegedi nőgyógyászati tanszéket a fővárosi híradások szerint — mint ismeretes — a kultuszminiszter előterjesztésére a kormányzó dr. Berecz Sándor magántanárral töltötte be, aki legutóljára a budapesti Tóth-klinika adjunktusa volt. A kinevezés hírére még nem erősítették meg, de értesülésünk szerint csak napok kérdése, hogy a kinevezés a hivatalos lapban is napvilágot lásson.

A kinevezéssel kapcsolatban illetékes körök komolyan foglalkoztatja az a régi terv,

hogy a nőgyógyászati klinikát szétválasztanák a kórodától. A szétválasztás esetén a kóroda vezetője dr. Kuncz Andor magántanár lenne, míg a nőgyógyászati klinikát dr. Berecz János vezetné. Ez a szétválasztás orvosi körökben tetszéssel találkozna és értesülésünk szerint a kultuszminisztérium is beleegyezne a szétválasztásba.

Az érdekes terv ügyében kérdést intéztünk dr. Kuncz magántanárhoz, aki jelenleg vezeli a klinikát, a magántanár kijelentette, hogy a szétválasztás kombinációjáról tudomása nincsen és azt nem is tartaná megvalósíthatónak.

A város tanácsa valószínűleg tartja, hogy a tanyákon harmincöt százalék az analfabéta.

(A Délmagyarország munkatársától.) Az iskolán kívüli népművelődési bizottság nemrégiben részletes beszámolót készített az 1927-ben végzett munkájáról. A bizottság, hogy az 1928. évre is biztosítani tudja megkezdett munkáját, azt kérte a város tanácsától, hogy részére évi 10 ezer pengő segélyt utaljon ki.

A város tanácsa a kérelem tárgyalásánál nagy meglepetéssel állapította meg, hogy a népművelődési bizottság még mindig 35 százalékra becsüli a tanyai analfabéták számát. A határozat meghozatala előtt a tanács úgy döntött, hogy a tanfelügyelőtől felvilágosítást kér arra vonatkozólag, hogy a 35 százalékos analfabéta-létszámot milyen számítás alapján hozta ki a bizottság, mert a tanács nem hiszi el, hogy a tanyákon még ma is 35 százalék volna az analfabéták száma.

A kérdés tárgyalásánál nagyobb vita fejlődött ki a tanács tagjai között, amire Gaál

Endre tanácsnok megjegyezte, hogy a 35 százalékos számarány egyszerűen *humbug*.

— A magyar paraszt inkább letagadja, hogy tud írni és olvasni, csak hogy ne kelljen aláírnia az idézőt.

— Ki van zárva, — mondotta a polgármester —, hogy nekünk olyan sok volna az analfabétánk. En a legnagyobb határozottsággal merem állítani, hogy a tanyán nincsen senki, aki írni-olvasni ne tudna.

— Mit csináltak akkor a népiskolák. Hiszen a tanyákon mindig volt iskola. Akkor kénytelen vagyok azt hinni, hogy a tanyákon nem tanítottak.

Mielőtt még döntenének a segély ügyében, megvárják a tanfelügyelőség választát. A tanács pedig már eleve nem hiszi, hogy az analfabéta arányszám 35 százalék volna.

Az első szünügyi bizottsági ülés — zárt ajtók mögött.

A „Délmagyarország” részletes jelentése a zárt ülés lefolyásáról. — A téli hónapokban Kecskeméten vendégszerepel a szegedi színház.

(A Délmagyarország munkatársától.) A pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén, amikor a színház téleli szerepeket, Fodor Jenő tanácsnok bejelentette, hogy Tarnai Ernő igazgató teljesen elkészült a szervezkedéssel. Fodor Jenő bejelentése

— Ercekporsó, úgy gondolom. Az ilyen jelős halottnak az dukál.

— Az ám. Kívül vaskoporsó, abban ezüstkoporsó, legbelül meg az aranykoporsó.

Öreg kollégám nem nagyon csodálkozott el, csak megbiccentette a fejét.

— Nagyon sarcolhatta a népeket az az Atilla.

— Hát az már mindegy, — vágtam elébe a történetfilozófiai fejtegetéseknek. — Hanem mit szólna kend ahhoz, ha az aranykoporsót adnánk jutalmul a Lajcsinak, meg a Feresinek.

— Sokallom, — kapta föl a fejét Sátor Sándor, úgy is, mint követ, úgy is, mint keresztapa. — Ölegellöm nekik az ezüstit is. Uk még fiatalok, nem olyan elesett öregek, mint én vagyok.

— Üsse part, — mondom, — hát akkor legyen a kendé az aranykoporsó.

— Oszd maga beéri a vassal? — csodálkozott rám Sándor.

— En be, — erősködtem, — a muzcumnak az is jó.

— No, kár, hogy magabul adószedő nem lőtt, — nyújtott kezet meglegedetten Atilla követő azzal csoszogott ki az ajtón, hogy majd hirt ad, ha meglappad a Tisza.

A folyosóról azonban visszacsoszogott.

— Hallja-e, — hajolt hozzám sugdolódván, — hanem az ögrófnak ne szóljon ám az Atilláról!

— Melyik ögrófnak?

— Az Esclovics-Palacsivinyinak. Rövidség okából csak így nevezik a pallérozottabb magyarok a Pallaviciniket.) Azért ne szóljon neki, mert még ő találja igényelni az aranykoporsót.

— Dehogyan szólok, — mondtam, — nem vagyok én beszédesebb olyan nagy urakkal.

Hát ebben maradtunk.

után Gaál Endre kulturtanácsnok, mint a szünügyi bizottság elnöke, elhatározta, hogy a szünügyi bizottságot péntek délutánra összehívja.

A meg sem kezdődött szezon első szünügyi bizottsági ülését

annak ellenére, hogy a meghívókat csak péntek délelőtt kézbesítették ki, váratlanul nagy érdeklődés előzte meg. Az ülés megnyitásának idejére egymás után érkezett meg dr. Ujj József, Rózsa Béla, Wimmer Fülöp, dr. Dobay Gyula, Back Bernát, Buócz Károly, Gaál Endre és végül Tarnai Ernő. Fodor Jenő más elfoglaltságára való hivatkozással kimentette magát az ülésről.

Az ülés megnyitása előtt a bizottsági tagok majdnem kivétel nélkül azon véleményüknek adtak kifejezést, hogy

a szünügyi bizottsági ülést még a társulat megszervezése előtt össze kellett volna hívni,

hogy a bizottság megbeszélte volna az egyes szerződéseket.

Dobay Gyula: Ez szokás volt eddig és ettől nem lehet eltérni.

Tarnai Ernő: Ezt a felfogást nem tartom helyesnek.

Szervezkedni népszavazással nem lehet.

En a legjobb belátásom is tudásom szerint állítottam össze a társulatot.

Wimmer Fülöp: Tarnai ur nem ért a vidéki színészethez.

Tarnai: Eppen azért hoztak ide, hogy fővárosi levegőt hozzak a szegedi színházba.

Wimmer: A szünügyi bizottságot nagy mellőzés érte, amikor a kész társulatról csak most szerezhet tudomást, amikor a szerződési hibákat korrigálni már nem lehet.

Tarnai: Véleményem szerint a szerződéseket mégsem lehet szavazás alá bocsátani.

Dr. Ujj József: A szünügyi bizottság a multban sem mondta sohasem, hogy a színházgató kit szerződtesen. Mindig csak azt mondta, hogy kit ne.

— Drága színészeket szerződtesett, — mondotta az egyik tag.

Tarnai: Az olcsó színész: drága színész és a drága színész: olcsó színész, mert az publikumot hoz be a színházba. Ez az én szerény tapasztalatom.

Tarnai szavai után Gaál Endre elfoglalta az előző emelvényt és felszólította Tarnai Ernőt, hogy mutassa be társulata névsorát és jelentse be az első színházi hónap programját.

— A sajtót pedig felkérem, — mondotta Gaál Endre, — hogy a termet hagyja el,

mivel személyi természetű ügyek kerülnek színyegre.

A szünügyi bizottság ezután zárt ajtók mögött tárgyalt. A zárt ülésen történetekről a következőket jelenthetjük:

Először Tarnai igazgató beszélt.

— Nagyon örülök — mondotta, — hogy már a színház megnyitása előtt megjelenhetek a szünügyi bizottság előtt. Megértést és jóindulatot kérek az uraktól és meg vagyok győződve arról, hogy a szegedi színház jövője nemcsak hogy visszaemelkedik régi magas szintjére, de remélem, még ezen is felülemelkedik közel a fővárosi színvonalhoz. A pénzügyi bizottság ülésén elhangzott időelőtti mondásokra most nem kívánok kitérni. Nem akarom, hogy ezzel az első bizottsági ülés hangulata megzavarodjon. Válaszom majd előadásaim lesznek.

Majd kijelentette még, hogy módját fogja ejteni, hogy a szerződtesett tagok gázsiját bemutatthassa, ha azt a szünügyi bizottság kívánja.

— Kijelenthetem azonban — mondotta, — hogy művezetői szerződtesem nekem szabadkezet nyújt arra vonatkozóan, hogy kit és mennyiért szerződteshetek. En minden szerződés megkötésénél úgy vigyázom a város pénzére, mintha a sajátom lett volna. A szerződéseket különben Fodor Jenővel együtt perfektuáltuk.

Egy hang: Indítványozom, hogy mondja ki a bizottság, hogy

a közgyűlés előtt sem anyagi, sem erkölcsi felelősséget nem vállal a Fodor-éra eddigi munkálataiért.

— Halasszuk el az ülést — mondotta Rózsa Béla — és hallgassuk meg Fodort, aki nélkül az eddigi szerződtesések anyagi oldaláról nem is tárgyalhatunk.

Ezután Tarnai Ernő felolvasta

a társulat névsorát.

Minden egyes tagról kimerítő információval szolgált. A bizottság tagjai külön-külön hozzászóltak minden egyes tag művészi képességéhez, hol kifogásolva, hol pedig nagy meglegedéssel véve tudomásul az egyes szerződteséseket. A hozzászólásokból megállapítható volt — amennyiben erről a sajtó kizárt munkái értesülhettek, — hogy a bizottság nagyrésztben helyeslően ment végig a szerződtesett tagok névsorán.

Az aggodalmaskodó és kifogásoló hangokra Tarnai megjegyezte, hogy neki módjában lesz a meg nem felelő tagokat elejteni. A női együttes tagjainak letárgyalása után Tarnai azt is bejelentette, hogy alkalmas darabban maga is fellép.

Ezután

pénzügyi kérdések

kerültek színyegre. A bizottsági tagok megkérdészték Gaál Endrétől, hogy a tanácsülésen, mint a szünügyi bizottság tagja, miért nem szólalt fel Fodor Jenő gazdálkodása ellen és

miért engedte, hogy a házikézeléses színház négy hónap alatt 500 millióes deficiittel záruljon.

— Engem eltoltak a színházról, — mondotta Gaál Endre. — Nem volt szabad beleszólnom a folyógyekbe.

— Hogyan lehet az — kérdezte ezután Wimmer, Tarnai Ernőtől, — hogy a drága társulat ellenére az operaegyüttes

még mindig nem komplett.

— A jövő évi költségvetésben a hiányzó operatagok gázsija is benne van, — válaszolt Tarnai.

Az ülés végén Tarnai még bejelentette, hogy társulatával több estén át

Kecskeméten vendégszerepel.

Azonkívül tárgyalásokat kezd a nyári állomás ügyében és reméli, hogy Váshelyt ismét bele tudja kapcsolni a szegedi színház körébe.

Gaál Endre végül kijelentette, hogy a színház évd megkezdése előtt még egy bizottsági ülést hív össze, amelyre Fodor Jenőt is elhívja. Ekkor legalább a színház anyagi természetű ügyei is letárgyalhatók lesznek.

Az ülés végeztével Tarnai Ernő a szünügyi bizottság ülésén szerzett impresszióiról a következőket mondotta:

— Nagy bizalommal és örömmel mentem el az ülésre. Nem is csalatkoztam. Megértő embereket találtam, akikkel örömmel lesz együtt működni.